

a n. o soudní upravení pachtovného, poněvadž Josef T. dobrovolně nechce se s ním dohodnouti. Soud prvé stolice, neslyšev Josefa T-a, vydal usnesení, že se námitkám Josefa T-a vyhovuje a že se pachtovné nezměňuje. Dodatečným šetřením však bylo zjištěno, že propachtovatel Josef T. u soudu námitky nepodal, takže o nich nemohlo býti rozhodováno. Podkladem jednání byla tudíž jen žádost Františka B-a. Podle údajů žádosti opakovaných i v rekursu a v dovolacím rekursu Františka B-a jde o pacht parcelní podle § 1 nebo § 6 vlád. nařízení z 29. července 1933 č. 164 sb. z. a n., nikoliv o pacht hospodářského celku po rozumu § 7 vládního nařízení. Při parcelním pachtu však podle § 5 odst. (2) a § 6 vládního nařízení nemá soud pachtýř oznámiti své nároky na úpravu pachtu, neboť si zachová nárok, když jej včas a předepsaným způsobem [§ 5 odst. (1)] oznámil propachtovateli, nýbrž propachtovatel má soud oznámiti námitky proti nároku pachtýřovu, a podle § 12 vlád. nař. rozhoduje pak soud v řízení nesporném o těchto námitkách propachtovatele podaných podle § 5 odst. (2) nebo podle § 6, o návrzích pachtýře na úpravu pachtovného pak jen tehdy, jde-li o případ § 7. O návrhu pachtýře Františka B-a nemohlo tedy býti podle § 12 zmíněného vládního nařízení v řízení nesporném projednáváno, pročež měl býti odmítnut.

Čís. 13667.

Bylo-li nájemci mimořádnou náhodou užívání bytu i jen na kratší dobu odňato, může žádati slevu té části nájemného, která na tuto dobu připadá.

Má-li však pachtýř míti nárok na slevu, nutno požadovati, by užívání pachtovní věci bylo znemožněno alespoň po jedno hospodářské období.

(Rozh. ze dne 21. června 1934, Rv II 401/34.)

Žalovaný spachtoval od žalobce pozemky i s parní pilou a s budovami za ročních 40.000 Kč. Podle pachtovní smlouvy byl žalovaný povinen udržovati kotel parní pily v upotřebitelném stavu, žalobce pak vyměnit kotel za nový jen, kdyby sešel pravidelným upotřebením tak, že by se nedal nadále upotřebiti. Proti žalobě o zaplacení pachtovného uplatnil žalovaný mimo jiné i nárok na slevu pachtovného, ježto se parní kotel stal za pachtu bez viny žalovaného tak vadným, že nemůže s ním vůbec normálně pracovati a nemůže tedy vůbec pronajaté pily a jejího strojního zařízení používati. Bylo zjištěno, že kotel byl vyřazen z provozu v době od 5. května do listopadu 1931. Oba nižší soudy uznaly podle žaloby, neshledavše opodstatněným nárok žalovaného na slevu pachtovného.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Ustanovení § 1104 obč. zák. předpokládá, že pachtované (najaté) věci nelze pro mimořádnou náhodu vůbec užívati. Jde tedy především o význam slov, že nelze věci vůbec používati. Tu jest rozeznávati mezi nájmem a pachtem. Účelem nájmu je ukojení potřeby bydleti, která trvá

vždy a ve stejné míře, takže nájemce, když mu mimořádnou náhodou užívání bytu i jen na kratší dobu bylo odňato, může žádati slevu té části nájemného, která na tuto dobu připadá (viz § 1105 obč. zák.). Účelem pachtu však je, dosíci výtěžky, a to v jednotlivých hospodářských obdobích, takže nutno požadovati, by užívání pachtované věci bylo znemožněno alespoň po jedno hospodářské období, má-li pachtýř míti nárok na slevu. V souzeném sporu je podle povahy věci a podle lhůt, ve kterých se pachtovné mělo platiti, za hospodářské období pokládati jeden rok. Žalovaný by tedy mohl míti nárok na slevu pachtovného jen, kdyby mu vyřazením parního kotle z provozu bylo bývalo alespoň jeden celý rok znemožněno pachtované pily užívati. Ježto však zákaz kotle používati trval jen od května do listopadu 1931, nároku toho nemá, i kdyby se úřední zákaz kotle používati, pokládal za mimořádnou náhodu podle § 1104 obč. zák. (Viz posudek býv. nejv. soudu ve Vídni, Věstník min. sprav. z r. 1918, str. 272 a násl.)

Čís. 13668.

Nepozbyl-li poškozený práci v podniku následkem úrazu, nýbrž následkem toho, že podnik zastavil práci, nemůže býti výdělek poškozeného před úrazem směrodatným pro vyměření výše požadovaného důchodu.

Byl-li poškozený vyřazen úrazem značnou měrou z možnosti najítí zaměstnání, kde šlo i jen o trochu lepší práci, musí se mu za toto vyřazení z volné soutěže dostati odškodnění přiznáním určité částky možného ušlého výdělku.

(Rozh. ze dne 21. června 1934, Rv II 446/34.)

Žalobce byl těžce poraněn autem žalované společnosti řízeným spoluzalovaným šoférem. Žalobou, o níž tu jde, domáhal se žalobce na žalovaných placení měsíční renty 600 Kč, ježto se stal následkem úrazu neschopným k práci. Procesní soud první stolice přisoudil žalobci měsíčních 120 Kč. Důvody: Jest zjištěno, že žalobce jest asi 20% invalidní a nezpůsobilý pro těžkou ruční práci, při které musí používati poraněné ruky. Ovšem z celého stavu věci vychází na jevo, že fakticky i jeho nezaměstnání v dřívějším jeho zaměstnání u frýštátských železáren, není následkem úrazu, nýbrž toho, že továrna zastavila provoz a vzhledem k dnešní hospodářské tísní žalobce pravděpodobně ani stejné zaměstnání se stejným výdělkem by neobdržel, i kdyby byl zcela zdrav a práce schopen. Na druhé straně však žalobce jako mnozí jiní bývalí dělníci v železárnách byl odkázán na práci nádenickou, kterážto průměrně vyžaduje větší námahy a také musí býti pokládána za práci těžkou. Vzhledem k zaměstnání, které měl při nádenické práci po úraze podle výpovědi svědků, mohl vydělati na směnu 16 až 20 Kč. Rozumí se samo sebou, že s naprostou určitostí nemůže býti dnes tvrzeno, že by žalobce, nebýti následku úrazu, skutečně zaměstnání, třeba nádenické měl a že by byl zaměstnán také po celou dobu nyní i v budoucnosti. Ale třeba přihlížeti k tomu, že při nynější velké hospodářské tísní i při nádenické